

Lesson Notes № 113

Майстер-клас з вишивання

Ukrainian traditional embroidery masterclass

Imperative mood (Part 3)

Link to audio: ukrainianlessons.com/episode113

Вступ

Привіт! Це Анна Огойко з подкастом «Уроки української». Як справи? Я супер.

Hi! This is Anna Ohoiko with the Ukrainian Lessons Podcast. How are you? I'm super.

Сьогодні ми продовжуємо нашу серію уроків з майстер-класами. Минувалої рази ви могли навчитися готувати вареники, а сьогодні будете вчитися вишивати.

Today we continue our series of lessons with workshops. Last time you could learn to cook varenyky, and today you will be learning to embroider.

Ви вмієте вишивати? Я вмію трошечки, у школі навчилася. Але на жаль, зараз я не вишиваю, бо це займає досить багато часу...

Can you embroider? I can a little bit, I learned at school. But unfortunately, now I don't embroider because it takes quite a lot of time...

Наша героїня Христіна буде вчитися вишивати на майстер-класі. Ви послухаете коротеньку історію про вишивання в Україні, а також інструкції від майстрині Олени Білоус.

Our heroine Khrystyna will be learning to embroider at the workshop. You will listen to a short story about embroidery in Ukraine and also the instructions from the master Olena Bilous.

Думаю, буде непросто... Навіть будуть деякі особливі терміни. Але не забувайте, що ви можете переслухати текст, а також прочитати його з перекладом у конспекті уроку.

I think it won't be easy... There will even be some special terms. But don't forget that you can relisten to the text and also read it with translation in the lesson notes.

Як завжди, поговоримо сьогодні і про граматику, і про фразеологізм, і про культурний факт. Почнімо?

As always, we will talk today also about grammar, an idiom, and a cultural fact. Let's start?

Майстер-клас з вишивання

Добридень!

Good afternoon!

Менé звáти Олéна Білоус. Вітаю вас на майстер-класі з вишивання для початківців.

My name is Olena Bilous. I am pleased to welcome you to the beginners' embroidery class.

Вишивання — це одiн iз найбільш давніх видів народного декоративно-прикладного мистецтва, який передавався від покоління до покоління.

Embroidery is one of the most ancient types of folk arts and crafts that has been passed from generation to generation.

Вишивкою прикрашали одяг, в основному жіночі та чоловічі сорочки, а також предмети домашнього побуту: рушники, скатертини, серветки, наволочки.

Clothes were decorated with embroidery, mainly women's and men's shirts, as well as household items: towels, tablecloths, napkins, and pillowcases.

Уявіть собі, є більше 100 технік вишивання! Цей майстер-клас присвячений техніці вишивання хрестиком. Це одна з найдавніших і найпростіших технік у вишиванні. Вишивати хрестиком може навчитися кожен, це досить просто.

Imagine, there are over 100 techniques of embroidery! This class is devoted to the technique of cross-stitch embroidery. This is one of the oldest and easiest techniques in embroidery. Every student can learn to cross-stitch; it's easy enough.

Спочатку підготуйте необхідні матеріали та інструменти. Їх можна купити у магазинах, де продають товари для рукоділля.

First, prepare the necessary materials and tools. They can be bought in stores where they sell handicraft goods.

Отже, нам потрібні: вишивальна голка (з тупим кінцем), ножиці, канва (спеціальна тканина для вишивання), п'яльці (спеціальна кругла рамка, на яку натягують тканину), нитки для вишивання, схеми для вишивання.

So, we need an embroidery needle (with a blunt end), scissors, a cross-stitch canvas (a special fabric for cross-stitch embroidery), a tambour (a special round frame on which a fabric is wrapped tight), threads, and schemes for embroidery.

Якщо ви будете купувати набір для вишивання вперше, краще зверніться за допомогою до продавця-консультанта.

If you are buying an embroidery set for the first time, it is best to ask a sales consultant for help.

Перед тим як починати вишивати, переконайтесь в тому, що ви підготували схему і гарний настрій. Виконуйте роботу охайно, крок за кроком, не поспішайте. Підберіть колірну палітру. А далі дотримуйтесь покрокової інструкції, яку я вам роздала.

Before embroidering, make sure you have prepared a scheme and are in a good mood. Work tidily, step by step, and do not rush. Select the color palette and then follow the step-by-step instructions that I gave you.

Під час занять рукодільням дотримуйтесь правил і техніки безпеки:

1. Підготуйте зручне, добре освітлене місце.
2. Перед вишиванням помийте і добре витріть руки.
3. Слідкуйте за тим, де залишаєте голку. Не залишайте її на одязі чи в доступі для дітей.
4. Передавайте ножиці кільцями вперед.
5. Вишивання — це велике навантаження для очей. Тому в процесі робіть перерви, щоб очі відпочивали.

І найголовніше правило особисто від мене: сідайте вишивати тільки з хорошим настроєм!

А тепер починаємо практичну частину нашого майстер-класу... Візьміть набори, які я підготувала для кожного з вас, і сідайте на свої місця... Якщо у когось є запитання, будь ласка, запитуйте!

During the needlework, follow the rules and safety precautions:

1. Prepare a comfortable, well-lit place.
2. Before embroidering, wash and wipe your hands well.
3. Watch where you leave the needle. Do not leave it on clothing or where children can access it.
4. Pass the scissors with the rings forward.
5. Embroidery is a strain on your eyes. Therefore, take breaks to give your eyes some rest.

And the most important personal rule: start embroidering only when you're in a good mood!

Now, let's start the practical part of our class. Take the kits that I have prepared for each of you and take your seats... If you have any questions, please ask!

Наказовий спосіб — Недоконаний і доконаний вид

Imperative mood — Imperfective and perfective aspects

Інфінітив	Вони + ...	Наказовий спосіб	
		«Ти»	«Ви»
Уявля́ти — <i>to imagine</i> Уяви́ти	<u>Уявля́ють</u> <u>Уявля́ють</u>	Уявля́й! Уяви́!	Уявля́йте! Уяви́ть!
Готува́ти — <i>to prepare</i> Підготува́ти	<u>Готу́ють</u> <u>Підготу́ють</u>	Готу́й! Підготу́й!	Готу́йте! Підготу́йте!
Зверта́тися — <i>to apply</i> Зверну́тися	<u>Зверта́ються</u> <u>Зверну́ться</u>	Зверта́йся! Зверни́сь!	Зверта́йтеся! Зверни́ться!
Переко́нуватися — <i>to ascertain</i> Переко́натися	<u>Переко́нуються</u> <u>Переко́наються</u>	Переко́нуйся! Переко́найся!	Переко́нуйтеся! Переко́найтеся!
Вико́нувати — <i>to do, to execute</i> Вико́нати	<u>Вико́нують</u> <u>Вико́нають</u>	Вико́нуй! Вико́най!	Вико́нуйте! Вико́найте!
Підби́рати — <i>to pick up, to match</i> Підби́рати	<u>Підби́рають</u> <u>Підберу́ть</u>	Підби́рай! Підбери́!	Підби́райте! Підбери́ть!
Дотри́муватися — <i>to follow</i> Дотри́матися	<u>Дотри́муються</u> <u>Дотри́маються</u>	Дотри́муйся! Дотри́майся!	Дотри́муйтеся! Дотри́майтеся!
Ми́ти — <i>to wash</i> Поми́ти	<u>Ми́ють</u> <u>Поми́ють</u>	Ми́й! Поми́й!	Ми́йте! Поми́йте!
Слі́дкува́ти — <i>to watch, to follow</i> Прослі́дкува́ти	<u>Слі́дку́ють</u> <u>Прослі́дку́ють</u>	Слі́дку́й! Прослі́дку́й!	Слі́дку́йте! Прослі́дку́йте!
Залиша́ти — <i>to leave</i> Зали́шити	<u>Залиша́ють</u> <u>Зали́шать</u>	Залиша́й! Зали́ш!	Залиша́йте! Зали́ште!
Передава́ти — <i>to pass</i> Переда́ти	<u>Переда́ють</u> <u>Переда́дуть</u>	Передава́й! Переда́й!	Передава́йте! Переда́йте!
Робі́ти — <i>to do</i> Зробі́ти	<u>Робля́ть</u> <u>Зробля́ть</u>	Робі́й! Зробі́й!	Робі́ть! Зробі́ть!
Сіда́ти — <i>to sit down</i> Сісти	<u>Сіда́ють</u> <u>Сяду́ть</u>	Сіда́й! Сядь!	Сіда́йте! Сядьте!
Бра́ти — <i>to take</i> Взя́ти	<u>Беру́ть</u> <u>Візьму́ть</u>	Бери́! Візьми́!	Бери́ть! Візьми́ть!
Запи́тувати — <i>to ask</i> Запита́ти	<u>Запи́тують</u> <u>Запита́ють</u>	Запи́туй! Запита́й!	Запи́туйте! Запита́йте!

Дієслово дня

Вишивáти — to embroider, to stitch:

вишивáти хрестиком — to cross-stitch; **вишивáти** глáддю — to satin-stitch;

вишивáти бісером — to bead.

Perfective form: **вішити**

Теперішній час
Перша дієвідміна

Я	вишивáю	ми	вишивáємо
ти	вишивáєш	ви	вишивáєте
він, вона, воно	вишивáє	вони	вишивáють

Минулий час
Недоконаний вид

він	вишивáв
вона	вишивáла
воно	вишивáло
вони	вишивáли

Минулий час
Доконаний вид

він	вішив
вона	вішила
воно	вішило
вони	вішили

Майбутній час
Недоконаний вид

я	бúду вишивáти
ти	бúдеш вишивáти
він, вона, воно	бúде вишивáти
ми	бúдемо вишивáти
ви	бúдете вишивáти
вони	бúдуть вишивáти

Майбутній час
Доконаний вид

я	вішию
ти	вішиєш
він, вона, воно	вішиє
ми	вішиємо
ви	вішиєте
вони	вішиють

Фразеологізм дня

Майстер свого діла

(literally "a master of one's business")

master of their craft, expert, go-to person

Олена Білоус професійно вишиває вже більше ніж 20 років.

Вона справжній **майстер свого діла**.

Olena Bilous has been embroidering professionally for more than 20 years.

She is a real master of her craft.

Лесі порадили професійного фотографа на весілля.

Він — **майстер свого діла**, але він занадто дорогий...

A professional photographer was recommended to Lesia for her wedding.

He is an expert, but he is too expensive...

Бонусні вправи

1

Що зображено на малюнках?

1.

3.

2.

4.

5.

2

Прочитайте цікаві факти про вишиванку (вишивánка — це сорочка, яку прикрашають вишивкою). Заповніть пропуски формами дієслова «вишивати»:

ВИШИВАЄ	ВИШИВАЮТЬ	ВИШИВАТИ
ВИШИВАЛА	ВИШИТИ	

1. Жінку, яка _____, називають «вишивальниця».
2. За давніми традиціями дівчина _____ своєму майбутньому чоловікові сорочку, яку він одягав на весілля.
3. Дівчина мала _____ не лише сорочку, але й весільні рушники.
4. Кожен регіон України має свої унікальні техніки та орнаменти вишиванок. Дуже оригінальною є «борщівська» вишиванка. Оригінальність у тому, що її _____ чорними нитками.
5. Залежно від складності технік вишивальниця може _____ одну сорочку від кількох тижнів до кількох місяців і навіть довше.

3

Перекладіть речення українською, використовуючи форму наказового способу «ВИ»:

1. Please, prepare the necessary materials and tools.
2. Watch where you leave the needle.
3. Wash your hands and come to the kitchen!
4. If you have any questions, please ask!
5. Wait for me here, please.
6. Write down your name and surname.

7. Bring me a cup of coffee, please.

8. Please, speak more slowly.

4

Заповніть пропуски у реченнях:

звертайтеся	візьміть
дотримуйтеся	залишайте
слідкуйте	

1. За додатковою інформацією _____
_____ за телефоном: (067) 9087435.
2. Шановні водії, будь ласка, _____
_____ правил дорожнього руху,
слідкуйте за дорожніми знаками та не
перевищуйте швидкості!
3. Не _____
малих дітей самих вдома!
4. Щоб дізнаватися більше, _____
_____ за нами в соціальних мережах: Twitter,
Facebook, Instagram.
5. Якщо у вас нема сил і натхнення
працювати, _____
відпустку!

Key Vocabulary 3-113

в основному	in general, mainly
вид = тип	kind, sort, type
втирати, витерти	to wipe, to dry (<i>imperfective, perfective</i>)
вишивка	embroidery
голка	needle
давні	ancient, old
декоративно-прикладне мистецтво	decorative and applied arts, arts and crafts
жіночий	female, feminine, women's
зручний	1) comfortable; 2) convenient
інструмент	instrument, tool
колірний	color (<i>adjective</i>)
кільце	little circle
консультант	consultant
крок за кроком	step by step
майстер свого діла = майстер своєї справи	“master of one's business”: master of his craft, expert
матеріал	1) material; 2) fabric
мити, помити	to wash (<i>imperfective, perfective</i>)
набір	1) set; 2) recruitment
навантаження	1) loading; 2) load, strain; 3) amount of work to be done
наволочка	pillowcase
настрій	mood
натягувати, натягнути	1) stretch, to tighten; 2) to pull on (<i>imperfective, perfective</i>)
нітка	thread
ножиці	scissors
освітлений	illuminated, well-lit
особисто	personally
охайно	neatly, tidily
палітра	palette
покрокова інструкція	step-by-step instruction

поспішати, поспішити	to hurry (<i>imperfective, perfective</i>)
початківець	beginner
правило	rule
практичний	practical
ра́мка	frame
рукоділья	needlework, handicraft
рушнік	towel
сервєтка	napkin
скатерті́на	tablecloth
схе́ма	1) chart, pattern; 2) scheme, sketch
те́хніка безпе́ки	safety precautions
ткани́на	textile, tissue
товáр	1) product; 2) goods
тупі́й	1) edgeless; 2) stupid
хре́стик	little cross (usually as jewelry)
чолові́чий	masculine, male, men's

Відповіді на вправи

1

1. голка
2. нитка
3. ножиці
4. тканина
5. (вишитий) рушник

4

1. звертайтеся
2. дотримуйтеся
3. залишайте
4. слідкуйте
5. візьміть

2

1. вишиває
2. вишивала
3. вишити
4. вишивають
5. вишивати

3

1. Будь ласка, підготуйте необхідні матеріали та інструменти.
2. Слідкуйте за тим, де залишаєте голку.
3. Мийте руки і приходьте на кухню!
4. Якщо ви маєте будь-які запитання, будь ласка, запитуйте!
5. Зачекайте на мене тут, будь ласка.
6. Напишіть своє ім'я та прізвище.
7. Принесіть мені чашечку кави, будь ласка.
8. Будь ласка, говоріть (розмовляйте) повільніше.

